

Enheten för naturvård

Angarn SE0110034

Bevarandeplan för Natura 2000-område

(enligt 17 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.)

Inledning

Bevarandeplanen är det dokument som beskriver vilka mål som ska uppnås i bevarandet av ett Natura 2000-område och som anger vilka bevarandeåtgärder som planeras. I bevarandeplanen beskrivs vilka förutsättningar som krävs för att de utpekade arterna och livsmiljöerna ska upprätthålla s.k. gynnsam bevarandestatus. Det har betydelse för tillämpningen av regelverket om Natura 2000-områden.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12Beteckning
511-18542-2017

Namn	Angarn	Areal	565,1 ha
Natura 2000-kod	SE 0110034		
Kommun	Vallentuna		
Bevarandeplan fastställd av Länsstyrelsen	2007-02-05		
Bevarandeplan reviderad av Länsstyrelsen	2017-06-12		
Områdestyp och status	SPA-område enligt fågeldirektivet		
Ägarförhållanden	Staten, Vallentuna kommun och privat		

Ingående livsmiljöer enligt art- och habitatdirektivet

Livsmiljökod	Livsmiljöns namn	Areal (ha)	Andel (%)
Ingen livsmiljö finns rapporterad från området.			

Ingående arter enligt fågeldirektivet

Dessa arter finns upptagna i bilaga 1 till EG:s fågeldirektiv och skyddas därmed av Natura 2000-reglerna. I denna bevarandeplan nämns även andra arter än de som är skyddade av Natura 2000-reglerna. Dessa arter har inte samma lagliga skydd såsom eventuella arter i tabell 2.

Tabell 2. Arter.

Artens kod	Svenskt namn	Vetenskapligt namn
A021	Rördrom	<i>Botaurus stellaris</i>
A081	Brun kärrhök	<i>Circus aeruginosus</i>
A038	Sångsvan	<i>Cygnus cygnus</i>
A379	Ortolansparv	<i>Emberiza hortulana</i>
A338	Törnskata	<i>Lanius collurio</i>
A094	Fiskgjuse	<i>Pandion haliaetus</i>
A072	Bivråk	<i>Pernis apivorus</i>
A119	Småfläckig sumphöna	<i>Porzana porzana</i>

BEVARANDEPLAN**Datum**
2017-06-12**Beteckning**
511-18542-2017**Bevarandesyfte för Angarn**

Bevarandesyftet och beskrivningen av arterna nedan utgör den beskrivning som ska upprättas i enlighet med 17 § förordningen om områdesskydd m.m. (FOM). Tillsammans med bevarandemål och bevarandeåtgärder i denna plan utgör de underlag som visar hur myndigheterna behöver arbeta för att motsvara kraven i 16 § FOM.

Det övergripande syftet med Natura 2000-området är att bidra till att upprätthålla en gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna.

Angarnsjöängen är en av länets för fåglar finaste sötvattenvåtmarker. Den har stor betydelse både för rastande flyttfåglar och för häckande våtmarksfåglar. Mycket grunda, näringsrika sjöar av detta slag behöver omfattande skötsel för att inte växa igen och förlora det mesta av sina värden för våtmarksfåglar. I länet finns det gott om sådana utdikade och igenvuxna f d grunda sjöar. Sedan sjön blev naturreservat har stora restaureringsinsatser utförts, inklusive vattendom med för fågellivet anpassad vattenhushållning. Dessa insatser har sedan underhållits med årligt bete och, med många års mellanrum, återkommande fräsningar av strandmaderna. Tack vare dessa insatser har sjön utvecklats och behållit en art- och individrik fågelfauna över lång tid. Restaureringar och återupptaget bete i reservatets beteshagar på fastmark har gynnat också andra fågelarter än våtmarkernas fauna.

I Mälardalen finns andra liknande intensivt skötta fågelvåtmarker med större arealer och mer fåglar, närmast Hjälstaviken ca 45 km västerut, men Angarnsjöängen är den bästa i Stockholms län. Sedan sjöängen restaurerades 1992 har fler liknande projekt genomförts i länet, men de har antingen mindre areal eller saknar möjlighet att reglera vattenståndet på lämpligt sätt. Angarnsjöängen framstår därför ännu som den främsta i länet. Tillsammans bör dock dessa välskötta fågelsjöar bidra till starkare regionala populationer av många våtmarksfåglar. Inom 30 km från Angarnsjöängen finns sådana lite större restaurerade fågelvåtmarker på 6 platser, samtliga väster om Angarnsjöängen. Därtill kommer många anlagda mindre våtmarker, ofta anlagda genom miljöstödd till jordbruket.

Prioritering av skötselåtgärder framgår av tabell 3.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18542-2017**Bevarandemål för Angarn**

Att bidra till gynnsam bevarandestatus för de i området utpekade arterna uttrycks i detta område i följande mål.

Rördrom (A021), Brun kärrhök (A081), Sångsvan (A038), Ortolansparv (A379), Törnskata (A338), Fiskgjuse (A094), Bivråk (A072), Småfläckig sumphöna (A119)

- Populationerna av Rördrom, Brun kärrhök, Sångsvan, Ortolansparv, Törnskata, Fiskgjuse, Bivråk och Småfläckig sumphöna ska vara livskraftiga.
- Arternas livsmiljöer ska bibehållas och vara i gynnsamt tillstånd.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Angarn ligger i en dalgång strax norr om Angarns kyrka i Vallentuna kommun ca 2,5 mil från Stockholm. Området utgörs av en grund extremeutrof lerslättsjö omgiven av småskurna åkrar, mindre skogspartier med både barr- och lövträd samt ogödslade beteshagar. Angarnområdet är ett kulturlandskap med rötter i sen bronsålder/järnålder - många fornlämningar från järnåldern finns idag i närområdet, vilket gör det intressant också för kulturmiljövården. Området har dessutom en stor betydelse för det rörliga friluftslivet.

Sjöängen och dess omgivning hyser ett mycket rikt fågelliv och är av stort värde både som häck- och rastlokal för många arter, speciellt för simänder och vadare. Sjöängen är en av Stockholms läns rikaste och värdefullaste fågelsjöar. Drygt 100 fågelarter häckar årligen vid sjön däribland skedand, brunand, svarthakedopping, gulärta, vigg, årta och skrattmå. Under sträcktiderna är fågellivet rikt då fåglar såsom skogsduvor, sånglärkor, snösparvar samt olika gäss, vadare och änder brukar kunna observeras i området. De många rastande fåglarna drar till sig rovfåglar, exempelvis duvhök, blå kärrhök och havsörn. Hagmarkerna runt sjöängen, särskilt Skesta hage, hyser också ett rikt fågelliv. Totalt har drygt 250 fågelarter observerats vid sjöängen.

Vegetationen i sjöängen domineras av vass, högstarrarter, kaveldun, sjösäv och jättegröe. I de öppna vattenytorna finns gott om flytbladsväxter. Sjöängen sänktes ett flertal gånger i slutet av 1800-talet och början av 1900-talet. Djurens bete höll strandängarna öppna fram till 1950-talet då betet upphörde. Därefter växte sjöängen successivt igen. 1984-1985, samt 1992-1993 restaurerades sjöängen då stora vass- och buskområden röjdes bort, träd avverkades, våtängarna frästes och sammanhängande klarvattenytor skapades. Ett reglerbart dammbord anlades vid sjöns utlopp, genom vilket vår- och höstöversvämningar återskapades. Efter restaureringarna, särskilt den senaste, har en kraftig ökning av i stort sett alla våtmarksarter skett. Antalet häckande fåglar har ökat markant.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Den blå bården på sjöängens södra sida frästes senast under hösten 2002, vilket skapade stora ytor attraktiva för många våtmarksfåglar. En del sly som vuxit upp efter restaureringen i början av 90-talet avverkades senast under vintern 2002 - 2003. Hösten 2004 frästes delar av den norra sidan. Tuvbearbetning fortsatte 2005 på den södra sidan.

En förnyad omgång fräsning av maderna utfördes under 2014 – 2016.

Natura 2000-området är sedan 1982 skyddat som naturreservat – Angarnssjö-ängens naturreservat. En ny reviderad skötselplan samt reviderade föreskrifter beslutades i november 1999. Syftet med reservatet är att bevara och vårda natur- och kulturmiljövärdena och det rika växt- och djurliv som finns i sjön och omgivande odlingslandskap. Områdets stora betydelse för det rörliga friluftslivet ska dessutom tillvaratas.

Beskrivning av arter

Rördrom (A021)

Arten lever i grunda slättsjöar med täta vassbestånd (1-10 ha). Den är beroende av öppna vattenytor med god tillgång på fisk, grodor och vatteninsekter. Reviret under häckningstid omfattar normalt mellan 20 och 40 hektar.

Rördrommen är polygyn, d.v.s. hanen parar sig med flera honor, vilket medför att hanarna under häckningstid kan förflytta sig över större områden och mellan olika sjöar. Arten flyttar till Västeuropa där den övervintrar i september – november och kommer åter i mars – april. Enstaka individer övervintrar i Sydsverige.

Rördrommen häckar oregelbundet vid sjöängen och förekommer under vår, sommar och höst. Permanenta revir har observerats hälften av åren sedan 1978, oftast 1 – 2 stycken. Arten har allmänt ökat och expanderar norrut i landet. En orsak som bidragit till en ökad population och ett större utbredningsområde är mildare vintrar.

Brun kärrhök (A081)

Brun kärrhök är starkt knuten till eutrofa slättsjöar rika på vass, men finns även i andra typer av sjöar. En förutsättning för häckning är tillgång på tät gammelvass eller liknande vegetation att bygga boet i. Arten kräver tillgång på lämpliga bytesdjur - såsom sorkar, grodor, fågelungar och ibland även ägg, fisk och kadaver - i häckningslokalen och dess omgivningar. Jaktutflykter över åkermark kan utsträckas många kilometer från boplatsen. Under häckningstiden jagar bruna kärrhöken över arealer i storleksordningen 10–30 km².

Brun kärrhök har häckat stadigt i sjöängen sedan inventeringar inleddes 1978. Flertalet av åren har 2 – 3 par häckat.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Sångsvan (A038)

Sångsvanen rastar i sötvattenssjöar, åar och grunda havsvikar, och häckar i myrsjöar, slättsjöar eller älvdeltan (i södra och mellersta Sverige). Arten lever mestadels på olika vattenväxter men betar även på strandängar och fält. Den kräver god tillgång på undervattensväxter under häckningen. Under häckningen rör sig paret normalt inom ett mycket begränsat område runt boplatsen. Sångsvanen blir könsmogen först vid 4 års ålder och fram till dess för ungsvanarna en ambulerande tillvaro i stora landskapsavsnitt. Arten kräver relativt ostörda områden under sin flyttning och övervintring.

Den övervintrar i södra Sverige, Danmark och Nordsjöländerna (flyttar söderut i oktober/november och återvänder i mars/april). Arten har under 1900-talet expanderat kraftigt i Sverige.

Sångsvanen häckar sedan 1979 regelbundet med 1 par vid Angarnsjöängen – den är allmän under vår och höst, mindre allmän sommartid och sällsynt under vintern.

Ortolansparv (A379)

Ortolansparv häckar i öppna miljöer såväl i jordbrukslandskapet som på kalhyggen. Viktiga strukturer är lågvuxen vegetation och fläckar med bar mark. I de södra delarna av landet finns arten främst i anslutning till äldre, extensivt utnyttjad jordbruksmark såsom naturbetesmarker, på åkerholmar, i dikesrenar, i anslutning till torra, solexponerade backar, inte sällan på sandiga marker. I norra Sverige uppträder arten i ett större spektrum av miljöer, förutom i jordbrukslandskapet finns den även på nyupptagna, torra hyggen med relativt täta skärmar av frötallar. Förekomst av trädor i jordbrukslandskapet tycks vara en viktig förutsättning, likaså ruderatmarker av olika slag, t.ex. järnvägsvallar, solexponerade grusgröpar och på sina håll även energiskogar och unga stadier av björkplantager på nedlagd jordbruksmark.

Under de första veckorna livnar sig ungarna på främst insekter. I övrigt utgörs huvudfödan av frön av olika slag (mycket ogräsfrön). Arten hävdar revir och rör sig då inom ett område i om 25 - 30 ha. Ortolansparven övervintrar i tropiska Västafrika norr om ekvatorn mellan augusti/september och april/maj.

I området finns gott om lämpliga miljöer för ortolansparven, såsom solitära träd, trädor, åkerholmar och torra ej igenvuxna områden. Fram till år 2002 förekom arten med 3 – 7 revir inom Natura 2000-området, men fr.o.m. 2003 har inga tecken på permanenta revir observerats. Miljön i och runt de gamla reviren har inte nämnvärt förändrats under dessa år. Man vet därför inte vad nedgången beror på. Arten har under de senaste åren minskat i hela södra Sverige.

BEVARANDEPLANDatum
2017-06-12Beteckning
511-18542-2017**Törnskata (A338)**

Törnskatan häckar i öppna kulturlandskap, gärna öppna – halvöppna hagmarker med inslag av blommande och bärande buskar såsom slån, nypon och hagtorn, men även på hyggen (särskilt i norra Sverige). Optimala hyggen är de utan fröträd och/eller högskärmar, d.v.s. den gamla typen av hyggen, som sedan planteras med gran. De lever mestadels på insekter såsom sländor, skalbaggar och humlor, men tar även smågnagare och småfåglar. Arten föredrar en mosaik av betade och mindre hårt betade ytor där artdiversiteten för växter och insekter är hög. Arten hävdar revir och rör sig då inom ett område om 5 hektar.

Törnskatan häckar regelbundet vid Angarnsjöängen – den är tämligen allmän sommar och höst, men kan även ses under våren. Man vet inte hur många som finns totalt, men runt 3–4 par häckar alldeles invid sjöängen. Möjligtvis finns fler inom Natura 2000-området. *Ökat sedan 2010*

Fiskgjuse (A094)

Fiskgjusen är helt beroende av tillgång till öppet vatten inom sitt hemområde (havsmiljö, insjöar, älvar, åar) eftersom födan nästan uteslutande består av fisk. Den fångar endast ytligt gående fisk, ned till maximalt en halv meters djup. Fiskgjusen fiskar i såväl eutrofa som oligotrofa sjöar liksom i större vattendrag och i grundare kustområden. Jaktframgången kan dock minska avsevärt om vattnet är alltför grumligt. I områden med enbart oligotrofa sjöar kan sämre tillgång på fisk medföra lägre reproduktion bl.a. beroende på att gjusarna måste jaga över större arealer (längre bort från boplatsen). Fiskgjusen är beroende av lämpliga träd för sitt bobygge. Det vanligaste trädslaget är tall ($\geq 90\%$) där det stora risboet byggs i toppen av plattkronade, kraftiga träd, så att utsikt fås över omgivningen. Enstaka bon kan placeras i kraftledningsstolpar, stora torn eller på stora stenar i sjöar och vattendrag. Fiskgjusen är ofta störningskänslig vid boplatsen.

Inga par häckar i Natura 2000-området och inga lämpliga häckmiljöer finns, men fiskgjusar födosöker regelbundet i sjön.

Bivråk (A072)

Bivråken häckar främst i bördiga skogsområden. I södra Sverige är den optimala miljön ett småbrutet blandskogslandskap i närheten av en sjö eller vattendrag. Förekomsten av äldre och luckrika skogspartier omväxlande med naturbetesmarker med ett stort inslag av brynmiljöer gynnar förekomsten av getingar vars larver bivråken föder upp sina ungar med. Förekomst av äldre lövträdsrik skog med närhet till fuktskog, kärr och andra våtmarker är fördelaktigt under försommaren då äldre fåglar till stor del livnär sig på småfågelungar, men även av grodor och troligen till viss del av humlelarver och -puppor. I äldre tid torde kombinationen av fuktskog, skogsbete och hagmarker ha utgjort mycket viktiga miljöer för arten.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Andelen barrskogshäckningar ökar norrut i landet, där arten oftast uppträder i anslutning till skog på gammal jordbruksmark eller i rik ängsgranskog. Aktivitetsområdena är normalt mycket stora. Under försommaren födosöker fåglarna mestadels inne i skogarna inom en areal av cirka 25-50 km², medan de under senare delen av sommaren födosöker över betydligt större ytor, i många fall upp emot 100 km². Arten flyttar till tropiska Afrika i augusti/september och återkommer i maj.

Bivråk häckar regelbundet vid Angarnområdet och förekommer regelbundet sommartid (samt observeras sällsynt/oregelbundet under vår och höst). Årligen ses ca 2 – 4 par, varav 1 par häckar inom Natura 2000-området. Stammen är liten men stabil. *Tendens till minskning sedan 2005*

Småfläckig sumphöna (A119)

Arten häckar vid våtmarker med någorlunda stabilt lågt vattenstånd och inte helt slutna vegetation, helst ej igenväxta mader. Småfläckig sumphöna föredrar vidsträckta våtmarker, där det finns möjligheter till förflyttning vid förändringar i vattendjupet. Födan består av vatteninsekter och vattenväxter. Under häckningen rör sig paren normalt inom ett område om 5 - 10 ha. Arten flyttar till tropiska Afrika i augusti/september och är tillbaka i april/maj. Enstaka övervintringar sker i Nordsjöområdet.

Arten förekommer vid Angarnsjöängen under vår och sommar, mindre allmän men med regelbunden förekomst. Det genomsnittliga antalet revir/år skiljer sig avsevärt mellan perioderna 1978 – 1991 och 1992 – 2004, d.v.s. före och efter restaureringen/röjningen av strandängar. Det genomsnittliga antalet revir ökade från 1 till 3. Då Uppland-Gästrikland utgör nordgränsen för artens sammanhängande utbredningsområde i Sverige, är stora populationsvariationer naturliga och vanliga.

Hotbild – vad kan påverka Natura 2000-området negativt

Området har ett starkt skydd i egenskap av naturreservat. Potentiella hot såsom skogsbruksåtgärder annat än i naturvårdsyfte, nydikning eller underhåll av gamla diken och olika typer av exploatering är förbjudna enligt föreskrifterna för reservatet.

En komplett lista är inte möjlig att upprätta. Här listas ett urval hot som i det här området bedömts mest relevanta.

Rördrom (A021)

- Minskad bladvassareal och brist på gammal vass.
- Minskad yta av öppet vatten och dålig tillgång på fisk, grodor och vatteninsekter.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Brun kärrhök (A081):

- För närvarande anses inga direkta hot föreligga mot brun kärrhök i Sverige.
- Lokala (och tillfälliga?) hot i det aktuella Natura 2000-området är små vegetationsförändringar såsom minskande och glesa bestånd av vass.

Sångsvan (A038)

- Dålig tillgång på grunda vegetationsrika vatten.
- Störningar av viktiga områden under flyttning.

Ortolansparv (A379)

- Dålig hävd av naturbetesmarker.
- Brist på vegetationsfattiga, torra markområden med öppna jord-, grus- eller sandblottor.
- Borttagande av buskage.
- Dåligt utbud av trädor, ruderatmarker etc.
- Ogräs- och insektsmedel på häckningsområdena vilket bidrar till minskad insektsförekomst och därmed försämrad ungöverlevnad.

Törnskata (A338)

- Minskad tillgång på lämpliga häckningsmiljöer, d.v.s. öppna marker med varma, solbelysta lokaler.
- Brist på blommande växter och buskar, vilket leder till minskad förekomst av födoinsekter.
- Betsmarker med enbart mycket kortbetad vegetation (en variation av betetrycket är att föredra).

Fiskgjuse (A094)

- Minskad tillgång på fisk i sjön.
- Grumligare vatten som försvårar födosök.

Bivråk (A072)

- Dåligt utbud av insektsrika biotoper vilket innebär sämre födotillgång.
- Minskad andel lövträd i skogen, då detta medför en försämrad förekomst av tättingar vilket sannolikt påverkar bivråken negativt.
- Förtätning av skog, då gläntor försvinner.
- Igenväxning av ängs- och hagmarker.
- Minskat inslag av brynmiljöer.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Småfläckig sumphöna (A119)

- Igenväxning av grunda våtmarksområden.
- Liten vattenståndsvariation.
- Dålig förekomst av fräken, vass, högstarr eller säv.

Bevarandeåtgärder med tidsplan**Gällande regler**

Enligt 7 kap 28 a § miljöbalken (MB) krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön eller störa utpekade arter i ett Natura 2000-område som har förtecknats enligt 7 kap 27 § MB. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändig för skötseln och förvaltningen av området. Alla Sveriges Natura 2000-områden utgör dessutom riksintressen (enligt 4 kap MB), vilka ska beaktas vid prövning av ärenden och planläggning.

Området är skyddat som naturreservat enligt 7 kap. MB.

Strandskydd gäller enligt 7 kap 13-18 §§ MB inom delar av Natura 2000-området. Inom strandskyddat område är viss typ av exploatering förbjuden, t.ex. uppförande av ny byggnad. Undantag från förbudet gäller t.ex. byggnader som behövs för de areella näringarna och som måste finnas inom strandskyddat område.

Alla Sveriges fågelarter är fridlysta enligt 4 och 5 §§ Artskyddsförordningen (2007:845). Fridlysningen innebär att det är förbjudet att avsiktligt fånga eller döda djur, avsiktligt störa djur (särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder), avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.

Alla vilda fåglar och deras ägg och bon är också fredade enligt jaktlagen (1987:259) och jaktförordningen (1987:905), med undantag för vissa möjligheter till skydds jakt och för att det under vissa tider på året råder jakttid för en del arter.

Behov av ytterligare reglering

Det finns inget behov av ytterligare reglering.

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12Beteckning
511-18542-2017

Tabell 3. Förslag till skötselåtgärder som komplement till vad som gäller i skötselplanen för Angarnsjöängens naturreservat och i åtagandeplaner för betesmarkerna i området. Åtgärder i kursiv är prioriterade.

Art	Åtgärd	Tidsplan
Samtliga arter	Åtgärderna enligt skötselplanen för naturreservatet anses tillräckliga. Nedan preciseras skötselplanens viktigaste åtgärder för respektive art.	Enligt skötselplanen för reservatet
Rördrom (A021) och Brun kärrhök (A081)	Befintlig areal av vassruggar bör vara kvar. De fria vattenytorna ska bibehållas.	
Sångsvan (A038) och Fiskgjuse (A094)	De fria vattenytorna ska bibehållas.	
Ortolansparv (A379)	<i>Naturbetesmarkerna i området ska skötas med öppen träd- och buskbärande mark som mål.</i> Naken jord i odlingsfria åkerremсор har prövats och verkar kunna locka ortolansparvar att åter häcka i området.	
Törnskata (A338)	<i>Naturbetesmarkerna i området ska skötas med öppen träd- och buskbärande mark som mål, vilka är bra lokaler för törnskatan.</i> Gräset i betesmarken ska vara ordentligt avbetat på hösten (< 3 cm på torr-frisk mark, < 5 cm på fuktig mark och 7 cm på starrmader). Betestrycket är tillräckligt och (troligen tillräckligt) varierande (det kunde eventuellt vara något högre i den nordöstra delen).	
Bivråk (A072)	Vissa skogspartier i området ska lämnas för fri utveckling ev. med vissa punktinsatser. Lövinslaget ska behållas och lövträd ska gynnas. <i>Naturbetesmarkerna i området ska skötas med öppen träd- och buskbärande mark som mål.</i>	

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Småfläckig sumphöna (A119)	<p>Befintlig areal av vassruggar bör vara kvar.</p> <p>De fria vattenytorna och maderna ska bibehållas.</p> <p><i>Maderna ska skötas med årligt bete eller slåtter. De bör fräsas med jämna mellanrum.</i></p> <p><i>Vattenståndet i området varierar (höst- och våröversvämningar av maderna) och ska följa gällande vattendom.</i></p>	
-----------------------------------	--	--

Bevarandetillstånd i dag

Tabell 4. Bevarandetillstånd hos ingående arter.

Livsmiljö/art	Bevarandetillstånd
Rördrom (A021)	Gynnsamt
Brun kärrhök (A081)	Gynnsamt
Sångsvan (A038)	Gynnsamt
Ortolansparv (A379)	Ej gynnsamt
Törnskata (A338)	Gynnsamt
Fiskgjuse (A094)	Gynnsamt
Bivråk (A072)	Gynnsamt
Småfläckig sumphöna (A119)	Gynnsamt

Inventeringar i området och andra referenser

Eriksson, K. *Ortolansparven i Vallentuna kommun*. Angarngruppens informationsblad nr 1:2005.

Jonsson, L. 1992. *Fåglar i Europa*. (1993).

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1999. *Skötselplan för naturreservatet Angarnsjöängen*.

Naturvårdsverket. *Art- och naturtypsvisa vägledningar*. (www.naturvardsverket.se) 2005-08-07

BEVARANDEPLAN

Datum
2017-06-12

Beteckning
511-18542-2017

Brehmer, P. *et al* (red.). 1999. *Fågellokaler i Uppland och Stockholms län*.
Stockholms & Upplands Ornitologiska förening, 1999.

Söderholm, S. & Eriksson, K. 2004. *Inventering av våtmarksfågelfaunan vid Angarnsjöängen 2003 – dykänderna minskade kraftigt*. Fåglar i Stockholmstrakten 33 (1):21-31.

Söderholm, S. 2005. *Inventering av våtmarksfågelfaunan vid Angarnsjöängen 2004 – häckningsresultat i ljuset av små biotopförändringar*. Fåglar i Stockholmstrakten 34 (1): 4-16.

Muntlig källa:

Svante Söderholm (telefonsamtal 12/9 2005)

Karta